

Kalmar växer

Här beskrivs utgångspunkterna för en ny översiktsplan med de styrkor och utmaningar som Kalmar och översiktsplanen behöver ta höjd för.

Kalmar under utveckling

Mycket har hänt sedan 2013 då den förra översiktsplanen antogs. Kalmar är fortsatt en expansiv och attraktiv kommun som många vill leva, bo och verka i samt besöka.

Översiktsplanen behöver ta höjd för nya förutsättningar, trender i omvärlden, kommunens styrkor och de samhälleliga utmaningar vi står inför idag.

Idag har kommunen över 70 000 invånare och år 2050 kan kommunen ha upp mot 95 000 invånare. Befolkningsökningen är idag över 800 personer per år. Även antalet förvärvsarbetande har ökat med ungefär lika många personer per år sedan 2013. Många attraktiva besöksmål kopplat till bland annat upplevelser, kultur och handel har lockat allt fler människor att besöka vår stad och kommun, inte bara under sommaren utan årets alla månader.

Kalmars ambitioner

De senaste årens befolkningstillväxt har gjort att det byggts bostäder, skolor, förskolor, idrottsanläggningar och infrastruktur i en rasande fart i kommunen. Ett nytt stadsintegrerat universitet har även kommit på plats centralt vid hamnen i Kalmar.

Kommunens ambition är att fortsätta växa och att utvecklas på ett hållbart sätt. Översiktsplanen ska skapa de fysiska förutsättningarna som behövs för att göra det möjligt. Det behövs bland annat flerbostäder, skolor, hotell, servicefunktioner, välfärdsinrättningar, bättre kommunikationer och rekreationsmöjligheter. Det finns stor efterfrågan på mark, som behövs för att tillgodose olika typer av verksamheter.

Kommunen behöver även stärka de regionala sambanden i sydöstra Sverige och med omvärlden genom förbättrad infrastruktur och kollektivtrafik.

En smart stad och kommun nyttjar digitalisering och ny teknik för att göra livet bättre och enklare för kommunens invånare och näringsliv. Digitaliseringen hjälper oss också att effektivisera och automatisera olika funktioner till lägre

kostnader än i dag. Men också att planera och förutse saker och skeenden.

Planeringens uppgift är bl.a. att säkerställa att Kalmar kan erbjuda en god livsmiljö och en minskad miljöbelastning. Översiktsplanen ska med andra ord se till att den fortsatta utvecklingen av kommunen sker hållbart - socialt, ekologiskt och ekonomiskt.

Social hållbarhet - viktiga aspekter

Kalmar är en jämförelsevis välmående kommun enligt de socioekonomiska analyser som gjorts. Men det finns ojämlika skillnader i förutsättningar och livsvillkor för människor i olika delar av kommunen och staden. Att bidra till ökad trygghet och folkhälsa, minskad segregation och skapa ett samhälle som är tillgängligt för alla är prioriterade områden för översiktsplanen att hantera. Det är även viktigt att säkerställa goda uppväxtvillkor för alla barn och att planeringen bidrar till jämställdhet och jämlikhet.

Ekologisk hållbarhet - viktiga aspekter

Klimat- och miljöfrågor måste hanteras både nu och på längre sikt. Alla ställningstaganden som görs i översiktsplanen grundas utifrån denna insikt. Planeringen ska leda till en robust kommun som kan hantera större risker än de vi kan förutse idag. Klimatomställning och klimatanpassning är prioriterade frågor för översiktsplanen.

Men för att nå målet om fossilfrihet fram till 2030 krävs en snabbare omställning än hittills. Över flera områden saknar kommunen rådighet vilket pekar på behovet av ökad samverkan.

Ekonomisk hållbarhet - viktiga aspekter

Ekonomisk hållbarhet handlar om god ekonomisk hushållning och utmaningar till följd av demografin, hållbara placeringar och hållbara lån. En hållbar ekonomisk tillväxt är en förutsättning för att skapa nya arbetstillfällen, för att säkra

välferden och för att skapa förutsättningar för utveckling av ekologiska och socialt hållbara system och strukturer.

Översiktsplaneringen måste därför syfta till att skapa förutsättningar och incitament för just hållbara investeringar och arbetstillfällen i kommunen.

Trender i omvärlden

Det är svårt att förutse hur samhället kommer utvecklas och se ut framöver och vilka faktorer som kommer påverka vad vi behöver planera inför 2035 och 2050. För att belysa vilka trender och förändringar som kommunen behöver ta hänsyn till och ha framförhållning för behövs därför en framtids- och omvärldsspaning.

Omvärldsanalys Kalmar

I omvärldsanalysen har vi identifierat de trender som kan ha betydelse för Kalmar både nu och i framtiden. Analysen, som gjordes under 2019, före Corona pandemin, har gjorts i samarbete med Sweco Society AB.

Åtta trender som påverkar Kalmar de närmsta 30

åren

Omvärldsanalysen har definierat åtta trender som är betydelsefulla för framtidens Kalmar

- Globaliseringen fortsätter;
- Konsekvenserna av ett varmare klimat blir tydligare;
- Digitaliseringen förändrar vardagen;
- Energiomställningen;
- Urbaniseringen stärker de redan starka;
- Demografin skapar nya utmaningar;
- Individualiseringen ställer ökade krav på anpassade lösningar;
- Mot en ökad komplexitet.

*Du kan läsa mer om de globala trenderna i rapporten
Omvärldsanalys Kalmar.*

[Omvärldsanalys Kalmar](#)

Corona pandemin kommer förändra Kalmar

Det är ännu för tidigt att dra några absoluta slutsatser av hur Corona pandemin kommer förändra Kalmar och vår omvärld. Men den har till vissa delar redan vänt upp och ner på vårt samhälle. Vi ser redan idag hur vi i allt större utsträckning jobbar hemifrån. Allt fler talar om delade arbetsplatser och kontor. Förutsättningarna för handeln har förändrats. E-handeln har utvecklats snabbare än vad många förutsett. Redan idag höjs röster för en ökad självförsörjningsgrad av mat vilket borde gagna Kalmar och vår livsmedelsnäring. Allt fler som är mitt i livet vill ändra sin livssituation. Många söker sig därför till andra kommuner och regioner där det är lättare att få ihop livspusslet. Översiktplanen måste ta höjd för dessa förändringar.

Ta tillvara styrkorna

Kalmars styrkor skapar möjligheter och förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling. De som redovisas här är en sammanvägning av Kalmars nuläge, medborgardialogen i översiktplanearbetets inledningsskede och dialogen med kommunens tjänstepersoner och näringsliv. Det råder stor samsyn kring styrkorna, vilket är en fördel för det framtida utvecklingsarbetet.

Kalmar en attraktiv och växande stad

Kalmar är en attraktiv stad och kommun som växer kraftigt. Den starka befolkningstillväxten ökar underlaget för service, dra till sig investeringar och ger möjlighet till nya satsningar. Men det gäller att behålla den lilla stadens charm med dess unika värden samtidigt som den utvecklas mot den stora stadens rika utbud. Kalmar är en attraktiv och vacker stad där de arkitektoniska värdena ska värnas för att Kalmarborna ska känna stolthet över hur staden utvecklas.

Kustläget och miljöerna

Kusten och stadens vattenrum utgör en integrerad del av Kalmars attraktiva och unika miljö. Översiktplanen ska

tydliggöra kuststaden Kalmar för stadens invånare och besökare. Den attraktiva stadsmiljön samt natur, kultur och historia i världsklass adderar både livskvalitet för invånarna och lockar besökare.

Besöksnäringen är en av de viktigaste näringarna för kommunen som med ett brett utbud av kultur- och idrottsarrangemang lockar besökare till både staden och landsbygden året om.

Högt bostadsbyggande

Kommunen arbetar för att minst 500 nya bostäder ska färdigställas per år. Ytor för kompletterande bebyggelse i staden kan tas tillvara för att bygga attraktiva bostäder och verksamhetslokaler och samtidigt bevara och utveckla höga natur- och kulturvärden.

Som ett resultat av befolkningsökningen fram till år 2035 kommer det behövas motsvarande fem nya grundskolor (F-9) utifrån 450–500 elever per grundskola och sju ytterligare förskolor beräknat på åtta avdelningar per förskola, tillsammans med flera idrottsanläggningar och andra fritidsfilialer.

Närhet stad-landsbygd

Närhet stad-landsbygd ger goda förutsättningar att skapa den symbios som är viktig för människors livskvalitet, oavsett var inom kommunen man bor. Kommunen lägger stor vikt i att ”hela Kalmar ska leva”, vilket innebär satsningar på boenden, service, mötesplatser och infrastruktur i såväl staden som i orterna och på landsbygden.

Skolor och utbildning

Utbildningsnivån är generellt sett hög i kommunen vilket främjar den ekonomiska tillväxten. Linnéuniversitetet med helt nya stadsintegrerade lokaler är en motor för både kommunal och regional hållbar utveckling. Kalmar har bra skolor och en ambitiös målsättning om att bli landets bästa

skolkommun. Bra skolor är en av de viktigaste aspekterna när barnfamiljer väljer vilken plats de vill bo och verka i.

Branschbredd

Den stora branschbredden i näringslivet skapar möjligheter för människor och verksamheter, reducerar sårbarheten och lägger en grund för innovationskraft. Huvuddelen av nya arbetstillfällen skapas i små och medelstora företag och dessa ska ges de bästa förutsättningarna för att verka i Kalmar.

Gröna näringar

De gröna näringarna i kommunen hör till de mest framgångsrika i hela landet. Förutom en omfattande livsmedelsproduktion är de gröna näringarna en grund för en kretsloppsanpassad omställning och en mer klimatsmart energiproduktion.

Offensivt miljöarbete

Kommunen bedriver ett offensivt och framgångsrikt arbete inom miljöområdet. Det strategiska miljöarbetet rankas som ett av de främsta i landet sett till landsbygdskommuner i jämförbar storlek.

Kalmar-Växjö-Karlskrona

Närheten mellan Kalmar-Växjö-Karlskrona är grunden för ett gemensamt arbete för att utveckla och dra nytta av kvaliteterna i hela sydöstra Sverige. Ett samarbete har initierats med Växjö och Karlskrona för att göra restider, turtätheter och tillförlitligheten mellan de tre centralorterna mer pendlingsbara än idag.

Möta utmaningarna

De globala trenderna som påverkar Kalmar är starka och samverkande krafter som tillsammans leder till ett antal viktiga frågor för översiktsplanen, nämligen:

Ökad samverkan

Att skapa ökad samverkan och dialog med sin omgivning för att uppnå en hållbar samhällsutveckling i linje med kommunens ambitioner.

Varsam bebyggelseutveckling

Att klara nödvändig bostads- och lokalförsörjning för en växande och allt äldre befolkning och samtidigt bevara och utveckla kommunens höga natur- och kulturvärden.

Bättre infrastruktur och dessutom klimatsmart

Att förbättra infrastruktur och tillgänglighet samtidigt som det sker på ett sätt som är hållbart, klimatsmart och stödjer målet om en fossilfri region.

Ökade kostnader och vikande skattekraft

Att hantera en vikande skattekraft i skenet av ökade driftkostnader och investeringskrav och samtidigt förmå att ta tillvara digitaliseringens möjligheter.

Hantera ett varmare klimat

Att aktivt och i tillräcklig utsträckning anpassa och minska sårbarheter för att stå robust inför klimatförändringar.

Stigande havsnivåer

Att hindra och lindra de stigande havsnivåerna som Kalmar som kustkommun kommer att påverkas av allt mer framöver.

Ta tillvara människors kunskap

Att omsätta den höga utbildningsnivån och de goda skolresultaten i form av entreprenörskap, ökad produktivitet och en hög sysselsättning.

Behålla studenter och nyanlända

Att attrahera långväga studenter och nyanlända att stanna kvar i kommunen och samtidigt stödja utvecklingen av en större arbetsmarknad som förmår att möta deras och andra gruppers förutsättningar och krav.

Intern styrning när kommunen växer

Att växa till en större kommun med ökad betydelse och ansvarstagande för samverkan i regionen och samtidigt utveckla ledning och styrning.